

## شیوع و موقعیت دندان‌های اضافه در کلاس‌های مختلف مال‌اکلوژن در بین بیماران ارتودننسی

۱. گروه اطفال، دانشکده دندان‌پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، ارومیه، ایران.
۲. گروه ارتودننسی، دانشکده دندان‌پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، ارومیه، ایران.
۳. **نویسنده مسؤول:** دکترای تخصصی، گروه رادیولوژی دهان، فک و صورت، دانشکده دندان‌پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خواراسگان)، اصفهان، ایران.  
Email: sa\_razavirohani@yahoo.com
۴. دکترای تخصصی، گروه اندودنتیکس، دانشکده دندان‌پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خواراسگان)، اصفهان، ایران.

**زهرا رضوی روحانی<sup>۱</sup>**

**محمدحسین رازقی نژاد<sup>۲</sup>**

**علی رضوی روحانی<sup>۳</sup>**

**اسماعیل دادگر<sup>۴</sup>**

### چکیده

**مقدمه:** هایپردونشیا یا دندان اضافه، ممکن است با عوارض جانبی مختلفی در دندان‌ها، اکلوژن و زیبایی ایجاد کند. هدف از این مطالعه، بررسی شیوع و موقعیت دندان‌های اضافی در انواع مختلف مال‌اکلوژن در بیماران ارتودننسی بود.

**مواد و روش‌ها:** در این مطالعه‌ی توصیفی گذشته‌نگر، تعداد ۱۰۲ بیمار (زن و مرد) دارای دندان اضافه، مراجعه‌کننده به مطب خصوصی در طی سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۵، که برای انجام معاینه‌ی مرسوم دندان‌پزشکی، مشاوره یا انجام درمان‌های ارتودننسی مراجعه کرده بودند، شناسایی گردید. دندان‌های اضافی از نظر حضور، تعداد، شکل، موقعیت (فك بالا یا پایین) با استفاده از عکس‌های رادیوگرافی پانورامیک، شناسایی و ثبت شدند. وضعیت مال‌اکلوژن بیماران نیز بر اساس روابط مولری، به کلاس I، II و III طبقه‌بندی شد و در چکلیست مربوطه ثبت گردید. داده‌ها توسط نرم‌افزار SPSS نسخه‌ی ۲۰، با استفاده از آزمون آماری کای‌اسکوئر تجزیه و تحلیل و سطح معنی‌داری،  $0.05 < p \leq 0.001$  در نظر گرفته شد.

**یافته‌ها:** شیوع دندان‌های اضافه در مردان به طور معنی‌داری بیشتر از زنان بود ( $p = 0.036$ ). همچنین در فک بالا نیز بیشتر از فک پایین بود ( $p = 0.001$ ). شیوع دندان‌های اضافه بین کلاس‌های مختلف مال‌اکلوژن (I، II و III) تفاوت معنی‌داری نداشت. کراودینگ دندانی، ۲۲/۵ درصد، نهفتگی دندان‌های دائمی، ۲۱/۶ درصد، مالپوزیشن دندان‌های مجاور دندان اضافه، ۵/۹ درصد، بیشترین اختلالات همراه با دندان اضافه را داشتند.

**نتیجه‌گیری:** یافته‌های این مطالعه نسبتاً با آنچه در مطالعات مختلف آمده است همخوانی داشت و تقاضاهای اندک موجود ممکن است به علت فاکتورهای نژادی و محیطی باشد. دندان اضافه در بیماران ارتودننسی مورد بررسی، از شیوع نسبتاً پایینی برخوردار می‌باشد. شیوع دندان اضافه در مردان و در فک پایین بیشتر بود و شیوع دندان اضافه با اکلوژن بیماران، ارتباطی نداشت.

**کلید واژه‌ها:** دندان اضافی، مال‌اکلوژن، شیوع، موقعیت.

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۷/۲۴

تاریخ اصلاح: ۱۳۹۷/۶/۲۰

تاریخ ارسال: ۱۳۹۷/۳/۲۶

استناد به مقاله: رضوی روحانی زهرا، رازقی نژاد محمدحسین، رضوی روحانی علی، دادگر اسماعیل. شیوع و موقعیت دندان‌های اضافه در کلاس‌های مختلف مال‌اکلوژن در بین بیماران ارتودننسی. مجله دانشکده دندان‌پزشکی اصفهان، ۱۴، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۷. ۳۷۴-۳۷۰.

## مقدمه

از جمله عدم تشکیل دندانی (Agenesis)، دندان‌های ثابیا (Transpositions)، نهفتگی دندان، جانبی Peg-shaped، اکتوپیا، میکرودونشیا و هیپودونشیا را با انواعی از مال‌اکلوژن نشان داده‌اند (۹، ۱۰). گزارش‌های اندکی درباره ارتباط هایپردونشیا با اختلالات اکلوزال متشر شده است (۱۱، ۱۲). لذا، هدف از این مطالعه، ارزیابی شیوع و موقعیت دندان‌های اضافه در کلاس‌های مختلف مال‌اکلوژن در یک جمعیت بیماران ارتودنسی بود. با این فرض که دندان اضافه در بیماران ارتودنسیک شیوع بالای داشته و در مردان و زنان برابر بوده و با اکلوژن بیماران ارتباطی دارد.

## مواد و روش‌ها

در این مطالعه توصیفی که به صورت گذشته‌نگر انجام شد، نمونه‌ها از بین ۵۰۰۰ بیمار در محدوده سنی ۱۰–۲۰ سال مراجعه کننده به مطب خصوصی در طی سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۵، که برای انجام معاینه مرسوم دندان‌پزشکی، مشاوره یا انجام درمان‌های ارتودنسی مراجعه کرده و تحت معاینه‌ی بالینی قرار گرفته و دارای یک رادیوگرافی پانورامیک با کیفیت مطلوب بودند، انتخاب شدند که از بین آنها، ۱۰۲ بیمار، دارای دندان اضافه شناسایی گردید. بیماران با رادیوگراف‌های بدون وضوح تشخیصی و نیز بیماران دچار اختلالات تکاملی و سندروم‌های مرتبط با هایپردونشیا، نظیر شکاف کام یا لب، بیماران با سابقه‌ی درمان ارتودنسی و یا سابقه‌ی کشیدن دندان از مطالعه خارج شدند.

اطالات مربوط به جنسیت بیمار از پرونده‌ی دندان‌پزشکی جمع‌آوری گردید. دندان‌های اضافی از نظر حضور، تعداد، شکل، موقعیت (فک بالا یا پایین) با استفاده از عکس‌های رادیوگرافی پانورامیک شناسایی و ثبت شدند. وضعیت مال‌اکلوژن بیماران نیز بر اساس روابط مولری، نمای نیمرخ به کلاس I، II و III طبقه‌بندی شد (۱۳) و در چک‌لیست مربوطه ثبت گردید.

هایپردونشیا یا دندان اضافه، به وجود دندان مزاد بر تعداد نرمال دندان‌ها، در مرحله‌ی شیری و یا دائمی اطلاق می‌شود که می‌تواند روئیده یا نهفته باشد که شامل هیپودونشیا (فقدان یک یا چند دندان)، الیگودونشیا (فقدان شش دندان یا بیشتر)، آنودنشیا (فقدان کامل دندان‌ها) و هایپردونشیا (وجود یک یا چند دندان اضافی) می‌باشد (۱).

با آن که وجود یک دندان اضافه، غیرمعمول نیست، ولی دندان‌های اضافه‌ی متعدد، کمیاب بوده و معمولاً همراه سندرم‌ها یا آنومالی‌های تکاملی نظیر کلیدوکرایال (Gardner, Syndrome)، دیسپلازی، سندرم گاردنر (Gardner, Syndrome)، Ehler Danlos، Trichorhino phalagic syndrome، شکاف (Fabry-Anderson syndrome) و آلوثول و نظایر آنها دیده می‌شود (۲) وجود دندان‌های اضافه‌ی متعدد در افراد غیرسندرمیک، پدیده‌ای نادر تر و کمتر گزارش شده است (۳).

دندان‌های اضافی، ممکن است عوارض جانبی مختلفی در دندان‌ها، اکلوژن و زیبایی ایجاد کنند (۴)؛ دندان‌های اضافی می‌توانند منجر به جابجایی، چرخش، رویش نابجا و مال‌اکلوژن در دندان‌های مجاور شوند (۴، ۵). در مطالعاتی نیز ارتباط دیاستم میانی، تأخیر رشد دندان‌های سانترال دائمی و تحلیل ریشه‌ی دندان‌های مجاور با بروز دندان اضافی (مزیودنس) دیده شده است (۶)؛ از طرفی هایپردونشیا، با تشکیل حدود ۵–۶ درصد کیست‌های دنتیزروس مرتبط است (۷).

اتیولوژی دقیق دندان‌های اضافه، ناشناخته است ولی تئوری‌های زیادی جهت توجیه این اتفاق ارائه شده‌اند که واکنش‌های غیرمعمول به تروما، فاکتورهای محیطی، تئوری فیلوژنیک و بازگشت به دوره‌ی تکاملی که تعداد بیشتری دندان در دهان وجود داشته، انشعاب جسم دندانی، فعالیت بیش از حد دنتال لامینا، توارث اتوزوم غالب و یا وابسته به کروموزوم X از آن جمله می‌باشد (۸).

همچنین بعضی مطالعات، ارتباط ناهنجاری‌های دندانی

فراوانی دندان‌های اضافه در فک بالا، بطور قابل توجهی بیشتر از فک پایین بود ( $p < 0.001$ ) (جدول ۲). ولی فراوانی انواع دندان‌های اضافه بین کلاس‌های مختلف مال‌اکلوژن (کلاس I، II و III) تفاوت معنی‌داری نداشت (جدول ۳).

در بررسی اتفاقات همراه با وجود دندان اضافه از بین بیماران، ۳۳ نفر (۴۴٪ درصد) اختلالی همراه با دندان اضافه نداشتند. کراودینگ دندانی به دلیل رویش دندان اضافه و اشغال فضا در ۲۳ مورد (۵٪ درصد)، نهفتگی دندان‌های دائمی که تقریباً همگی در دندان ثانیای میانی یا جانبی رخ داده بود در ۲۲ مورد (۶٪ درصد)، مالپوزیشن دندان‌های مجاور دندان اضافه نیز در ۶ مورد (۹٪ درصد)، بیشترین اختلالات همراه را تشکیل می‌دادند. سایر موارد همراه نظیر انحراف خط وسط، چرخش دندان‌ها، کراس بایت و غیره، فراوانی کمتر از ۵ درصد را نشان دادند.

داده‌های بدست آمده با آزمون آماری کای‌اسکوئر در نرم‌افزار SPSS نسخه‌ی ۲۳ (IBM Corporation, Armonk, NY) تجزیه و تحلیل و سطح معنی‌داری،  $0.05 < p \leq 0.001$  در نظر گرفته شد.

## یافته‌ها

از تعداد ۱۰۲ بیمار دارای دندان اضافه، ۵۹ نفر مرد و ۴۳ نفر زن بودند که نسبت مردان به زنان بطور معنی‌داری بیشتر بود ( $p = 0.036$ ) (جدول ۱).

جدول ۱. توزیع فراوانی بیماران دارای دندان اضافه بر حسب جنسیت

جنسیت	فراآنی درصد	p value
مرد	۵۹	۵۷/۸
زن	۴۳	۴۲/۲

جدول ۲. توزیع فراوانی دندان اضافه بین فک بالا و فک پایین

موقعیت	فراآنی درصد	درصد	درصد تجمعی	p value
ماگزیلا	۹۰	۸۸/۲	۸۸/۲	< 0.001
مندیبل	۱۲	۱۱/۸	۱۰۰	0.036

جدول ۳. توزیع فراوانی دندان اضافه بر حسب نوع اکلوژن و موقعیت دندان

نوع اکلوژن	مکانیت فراوانی	مندیبل (درصد)	مجموع (درصد)	p value
I	۶۰ (۶۶/۷)	۱۱ (۹۱/۷)	۷۱ (۶۹/۶)	< 0.001
II	۲۷ (۳۰)	۰ (۰)	۲۷ (۲۶/۵)	> 0.05
III	۳ (۳/۳)	۱ (۸/۳)	۴ (۳/۹)	

مقایسه‌ی بین مطالعات مختلف نشان داد که شیوع دندان اضافه در مطالعه‌ی حاضر، با کمی اختلاف در دامنه‌ی سایر جمعیت‌ها می‌باشد. گوناگونی شیوع بین جمعیت‌ها را می‌توان به عوامل نژادی، روش نمونه‌گیری، تفاوت در حجم نمونه، سن افراد مورد بررسی، ابزار تشخیصی و انتخاب افراد

## بحث

با رد فرضیه‌ی صفر و بر اساس نتایج مطالعه‌ی حاضر، شیوع دندان اضافه در جمعیت مورد مطالعه، ۴٪ درصد بدست آمد. شیوع دندان اضافه در مناطق مختلف ایران (۱۲، ۱۴-۱۶) و جهان (۲۴-۲۷) بسیار متغیر گزارش شده است.

هنده، ۳ (۲۲)، سریلانکا، ۲/۸ (۲۸)، سوریه، ۱/۸ (۲۹)، قطر، ۱/۳ (۱۸)، نپال، ۱/۳ (۲۴)، تعداد مردان با دندان اضافه بیشتر از زنان بود. در بررسی کودکان دچار هایپردونشیای سندرومیک توسط راجب و همدان (۲۹)، نسبت پسران به دختران، ۲/۲ به ۱ بود. در حالی که در مطالعه‌ی وحید دستجردی و همکاران (۱۲)، شیوع دندان اضافه در دختران (۰/۸۰ درصد) بالاتر از پسران (۰/۶۸ درصد) بود. همچنین، در مطالعه‌ی دمیرز و همکاران (۱۷)، نسبت شیوع دندان اضافه در دخترها به پسرها بالاتر (۱/۲۸ به ۱) بود. که دلیل این تفاوت، به نوع افراد نمونه برمی‌گردد.

بر اساس نتایج مطالعه‌ی حاضر، فراوانی دندان‌های اضافه در فک بالا (۸۸/۲ درصد) در مقایسه با فک پایین (۱۱/۸ درصد) بطور قابل توجهی بیشتر بود که در اغلب مطالعات، فک بالا بویژه بخش قدامی، به عنوان شایع‌ترین محل بروز دندان اضافه گزارش شده است (۱۲، ۱۵، ۲۳). ولی در مطالعه‌ی کاشیاپ و همکاران (۲۲) در بررسی جمعیت جنوب هنده، خلف فک بالا و سپس خلف فک پایین، شایع‌ترین نواحی بروز دندان‌های اضافه بودند. در مطالعه‌ی دمیرز و همکاران (۱۷)، دندان‌های اضافه به ترتیب کاهش فراوانی دندان اضافه در نواحی مولر بالا (۳۴ درصد)، پرمولر پایین (۲۳/۷ درصد)، قدام ماگزیلا (۱۶ درصد)، مولر پایین (۸/۳ درصد)، پرمولر بالا (۵/۸ درصد) و قدام مندیل (۵/۱ درصد) شناسایی شدند. در مطالعه‌ی ال‌هاشمی و همکاران (۱۸)، شیوع هایپردونشیا بین فک بالا و پایین تفاوت قابل توجهی وجود نداشت که با نتایج مطالعه‌ی حاضر مغایرت داشت.

در بررسی اختلالات همراه با دندان اضافه، از بین تمامی بیماران، ۳۳ نفر (۳۲/۴ درصد) اختلال همراه، نداشتند یا به بیانی دندان اضافه در فک به دلیل عمق نهفتگی و عدم تداخل با دندان‌های اضافی یا تشخیص به موقع و درمان، سبب ایجاد اختلال اکلوژنی در سیستم دندانی نشده بود. کراودینگ (۲۳ مورد، ۲۲/۵ درصد)، نهفتگی (۲۲ مورد، ۲۱/۶ درصد) و مالپوزیشن (۶ مورد، ۵/۹ درصد) بیشترین

از مراکز درمانی و یا از جمعیت عمومی، نسبت داد. یکی از دلایل مراجعه‌ی افراد به مطب ارتودنسی نیز مشکلات دندانی ناشی از دندان اضافه برای افراد است؛ لذا احتمال گزارش شیوع بالاتر در جامعه‌ی عادی، دور از انتظار نیست. در بررسی ارتباط شیوع دندان اضافه با انواع اکلوژن، مشخص شد که شیوع اکلوژن کلاس I، II و III به ترتیب ۲۶/۵، ۳/۹ و ۳/۹ درصد بود. در مطالعه‌ی پروفیت و همکاران (۲۵)، تقریباً ۳۰ درصد جمعیت نرمال ایالات متحده، اکلوژن نرمال داشتند. شیوع مال‌اکلوژن کلاس I، بین ۵۰ تا ۵۵ درصد بود و شیوع مال‌اکلوژن کلاس II و کلاس III به ترتیب ۱۵ درصد و ۱ درصد بدست آمد. اکبری و همکاران (۲۶)، شیوع مال‌اکلوژن کلاس I، II و III را به ترتیب ۵۴/۶، ۲۴/۷ و ۶/۰۱ درصد گزارش کردند. بر اساس مقایسه‌ی یافته‌های مطالعه‌ی حاضر با سایر مطالعات، به نظر می‌رسد که شیوع مال‌اکلوژن در افراد با دندان اضافه، تقریباً در طیف جمعیت عمومی می‌باشد و ارتباطی با دندان اضافه‌ی افراد ندارد که با دیگر مطالعات مطابقت داشت (۹، ۲۲، ۲۷). در مطالعه‌ی گاندوز و همکاران (۱۱)، پرمولر اضافی، اغلب در افراد با مال‌اکلوژن کلاس II وجود داشت، گرچه تفاوت بین کلاس I، II و III از نظر آماری معنی‌دار نبود. ولی وحید دستجردی و همکاران (۱۲)، شیوع دندان اضافی در افراد با مال‌اکلوژن کلاس III (۵/۲ درصد) را بالاتر و در افراد با مال‌اکلوژن کلاس II را نادر (۱/۰ درصد) گزارش کردند که مغایر با نتایج مطالعه‌ی حاضر می‌باشد و دلیل این تفاوت می‌تواند به نوع افراد نمونه‌ی مرتبط باشد؛ چرا که نمونه‌های مطالعه‌ی وحید دستجردی و همکاران (۱۲) صرفاً از بیماران ارتودنسی تحت درمان، استخراج گردیده بود؛ در حالی که در مطالعه‌ی ما، افرادی که برای معاینه معمول دندان‌پزشکی مراجعه کرده بودند نیز وارد مطالعه شدند.

در بررسی ارتباط جنسیت با دندان اضافه، نسبت مردان به زنان دارای دندان اضافه، ۱/۴ به ۱ (۵۹ به ۴۳) بود. در مطالعات دیگر و بر روی جمعیت‌های متفاوت مثل جنوب

دندان رویش یافته در نظر گرفته می‌شوند (۱۹). از محدودیت‌های مطالعه، تعداد کم بیماران دارای دندان اضافه بود. در انتها پیشنهاد می‌شود که در مطالعات آتی، ارتباط سایر ناهنجاری‌های دندانی با انواع مال‌اکلوژن مورد بررسی قرار گیرد.

### نتیجه‌گیری

دندان اضافه در بیماران ارتودنیک مورد بررسی، از شیوع نسبتاً پایینی برخوردار می‌باشد. شیوع دندان اضافه در مردان و در فک پایین بیشتر بود و شیوع دندان اضافه با اکلوژن بیماران، ارتباطی نداشت.

اختلالات همراه را تشکیل می‌دادند. سایر موارد، فراوانی کمتر از ۵ درصد را نشان دادند. در مطالعه‌ی بریکت و همکاران (۳۰)، در حدود ۳۸ درصد دندان‌های اضافه با عوارض جانبی از جمله تأخیر رویش (۴۶/۲ درصد)، Diastemas/ rotations (۳۱/۹۹ درصد)، کراودینگ (۱۳/۲۷ درصد) تحلیل ریشه (۳/۵۵ درصد) همراه بودند. در بسیاری از مطالعات، نهفتگی عنوان شایع‌ترین عارضه‌ی مرتبط با دندان اضافه گزارش شده است. با این حال، فراوانی نهفتگی دندان تا حدود زیادی به سن جمعیت مورد بررسی بستگی دارد، بطوری که شماری از دندان‌های نهفته در سنین پایین، با افزایش سن، رویش می‌یابند و به عنوان

## References

- Kapdan A, Kustarci A, Buldur B, Arslan D, Kapdan A. Dental anomalies in the primary dentition of Turkish children. Eur J Dent 2012; 6(2): 178-83.
- Yusof WZ. Non-syndrome multiple supernumerary teeth: literature review. J Can Dent Assoc 1990; 56(2): 147-9.
- Akgun OM, Sabuncuoglu F, Altug A, Altun C. Non-syndrome patient with bilateral supernumerary teeth: Case report and 9-year follow-up. Eur J Dent 2013; 7(1): 123-6.
- Hegde SV, Munshi AK. Late development of supernumerary teeth in the premolar region: a case report. Quintessence Int 1996; 27(7): 479-81.
- Mason C, Rule DC, Hopper C. Multiple supernumeraries: the importance of clinical and radiographic follow-up. Dentomaxillofac Radiol 1996; 25(2): 109-13.
- Patil S, Pachori Y, Kaswan S, Khandelwal S, Likhiani L, Maheshwari S. Frequency of mesiodens in the pediatric population in North India: A radiographic study. J Clin Exp Dent 2013; 5(5): e223-6.
- Shetty R, Sandler PJ. Keeping your eye on the ball. Dent Update 2004; 31(7): 398-402.
- Batra P, Duggal R, Parkash H. Non-syndromic multiple supernumerary teeth transmitted as an autosomal dominant trait. J Oral Pathol Med 2005; 34(10): 621-5.
- Basdra EK, Kiokpasoglou M, Stellzig A. The Class II Division 2 craniofacial type is associated with numerous congenital tooth anomalies. Eur J Orthod 2000; 22(5): 529-35.
- Pedreira FR, de Carli ML, Pedreira Rdo P, Ramos Pde S, Pedreira MR, Robazza CR, et al. Association between dental anomalies and malocclusion in Brazilian orthodontic patients. J Oral Sci 2016; 58(1): 75-81.
- Gunduz K, Avsever H, Orhan K, Canitezler G, Acikgoz A, Oz U, et al. A multi-centre evaluation of multiple supernumerary premolar prevalence. Aust Orthod J 2015; 31(2): 149-56.
- Vahid-Dastjerdi E, Borzabadi-Farahani A, Mahdian M, Amini N. Supernumerary teeth amongst Iranian orthodontic patients. A retrospective radiographic and clinical survey. Acta Odontol Scand 2011; 69(2): 125-8.
- Razeghinejad MH, Razavi Rohani Z. Assessment of prevalence of hypodontia and associated group of malocclusion in Azerbaijan population: A prospective study. Urmia Univ Med Sci 2016; 27(2): 114-22. [In Persian].
- Saberi EA, Ebrahimipour S. Evaluation of developmental dental anomalies in digital panoramic radiographs in Southeast Iranian Population. J Int Soc Prev Community Dent 2016; 6(4): 291-5.
- Shokri A, Poorolajal J, Khajeh S, Faramarzi F, Kahnoumian HM. Prevalence of dental anomalies among 7- to 35-year-old people in Hamadan, Iran in 2012-2013 as observed using panoramic radiographs. Imaging Sci Dent 2014; 44(1): 7-13.

16. Amini F, Rakhshan V, Jamalzadeh S. Prevalence and Pattern of Accessory Teeth (Hyperdontia) in Permanent Dentition of Iranian Orthodontic Patients. *Iran J Public Health* 2013; 42(11): 1259-65.
17. Demiriz L, Durmuşlar MC, Mısır AF. Prevalence and characteristics of supernumerary teeth: A survey on 7348 people. *J Int Soc Prev Community Dent* 2015; 5(Suppl 1): S39-43.
18. Alhashimi N, Abed Al Jawad FH, Al Sheeb M, Al Emadi B, Al-Abdulla J, Al Yafei H. The prevalence and distribution of nonsyndromic hyperdontia in a group of Qatari orthodontic and pediatric patients. *Eur J Dent* 2016; 10(3): 392-6.
19. Laganà G, Venza N, Borzabadi-Farahani A, Fabi F, Danesi C, Cozza P. Dental anomalies: prevalence and associations between them in a large sample of non-orthodontic subjects, a cross-sectional study. *BMC Oral Health* 2017; 17(1): 62.
20. Miyoshi S, Tanaka S, Kunitatsu H, Murakami Y, Fukami M, Fujisawa S. An epidemiological study of supernumerary primary teeth in Japanese children: a review of racial differences in the prevalence. *Oral Dis* 2000; 6(2): 99-102.
21. Sharma A, Singh VP. Supernumerary teeth in Indian children: a survey of 300 cases. *Int J Dent* 2012; 2012: 745265.
22. Kashyap RR, Kashyap RS, Kini R, Naik V. Prevalence of hyperdontia in nonsyndromic South Indian population: An institutional analysis. *Indian J Dent* 2015; 6(3): 135-8.
23. Burhan AS, Nawaya FR, Arabi Katbi ME, Al-Jawabrah AS. Prevalence of supernumerary teeth in a nonsyndromic Syrian sample. *J Egypt Public Health Assoc* 2015; 90(4): 146-9.
24. Singh VP, Sharma A, Sharma S. Supernumerary teeth in Nepalese children. *The Scientific World Journal* 2014; 2014: 215396.
25. Proffit WR, Fields HW Jr, Moray LJ. Prevalence of malocclusion and orthodontic treatment need in the United States: estimates from the NHANES III survey. *Int J Adult Orthodon Orthognath Surg* 1998; 13(2): 97-106.
26. Akbari M, Lankarani KB, Honarvar B, Tabrizi R, Mirhadi H, Moosazadeh M. Prevalence of malocclusion among Iranian children: A systematic review and meta-analysis. *Dent Res J (Isfahan)* 2016; 13(5): 387-95.
27. Al-Jabaa AH, Aldrees AM. Prevalence of dental anomalies in Saudi orthodontic patients. *J Contemp Dent Pract* 2013; 14(4): 724-30.
28. Herath C, Jayawardena C, Nagarathne N, Perera K. Characteristics and sequelae of erupted supernumerary teeth: A study of 218 cases among Sri Lankan children. *J Investig Clin Dent* 2016; 8(4).
29. Rajab LD, Hamdan MA. Supernumerary teeth: Review of the literature and a survey of 152 cases. *Int J Paediatr Dent* 2002; 12(4): 244-54.
30. Bereket C, Çakır-Özkan N, Şener İ, Bulut E, Baştan Aİ. Analyses of 1100 supernumerary teeth in a nonsyndromic Turkish population: A retrospective multicenter study. *Niger J Clin Pract* 2015; 18(6): 731-8.

## Prevalence and Location of Supernumerary Teeth in Different Classes of Malocclusion among an Orthodontic Patient Population

Zahra Razavi Rouhani<sup>1</sup>

Mohammad Hossein Razeghinejad<sup>2</sup>

Ali Razavi Rouhani<sup>3</sup>

Esmaeel Dadgar<sup>4</sup>

1. Department of Pediatrics, School of Dentistry, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran.
2. Department of Orthodontics, School of Dentistry, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran.
3. Corresponding Author: Postgraduate, Department of oral & Maxillofacial Radiology, School of Dentistry, Isfahan (Khorasan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.  
Email: sa\_razavirohani@yahoo.com
4. Postgraduate, Department of Endodontics, School of Dentistry, Isfahan (Khorasan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.

### Abstract

**Introduction:** Hyperdontia or supernumerary teeth might be associated with disorders in teeth, occlusion and esthetics. This study was undertaken to investigate the prevalence and position of supernumerary teeth in different types of malocclusion among orthodontic patients.

**Materials & Methods:** In this retrospective descriptive study, 102 patients (males and females) with hyperdontia who were referred to a private clinic for conventional dental examination, counseling or performing orthodontic treatment from 2008 to 2016, were identified. The supernumerary teeth were recorded in terms of presence, number, shape and location (maxilla or mandible) using panoramic radiographs. Malocclusion type of the patients was also classified into types I, II and III and recorded. Data were analyzed with SPSS 20, using chi-squared test ( $\alpha = 0.05$ ).

**Results:** The prevalence of supernumerary teeth in males was significantly higher than that in females ( $p$  value = 0.036). Maxilla had a higher incidence of supernumerary teeth than mandible ( $p$  value < 0.001). The prevalence of supernumerary teeth was not significantly different between different classes of malocclusion (I, II and III). Crowding (22.5%), impaction (21.6%) and malposition adjacent to supernumerary teeth (5.9%) were the most frequent abnormalities associated with supernumerary teeth.

**Conclusion:** The results of the present study are generally consistent with those reported in the literature. However, there are a few differences that might be due to racial and environmental differences. The prevalence of supernumerary teeth in our patients was low, and it was more prevalent in males and in the mandible. In addition, it was not related to the type of occlusion of the patients.

**Key words:** Malocclusion, Position, Prevalence, Supernumerary teeth.

Received: 16.7.2018

Revised: 11.9.2018

Accepted: 16.10.2018

**How to cite:** Razavi Rouhani Z, Razeghinejad MH, Razavi Rouhani A, Dadgar E. Prevalence and Location of Supernumerary Teeth in Different Classes of Malocclusion among an Orthodontic Patient Population. J Isfahan Dent Sch 2018; 14(4): 374-380.